

PRIRUČNIK
za upisno testiranje kandidata za OSNOVNE STUDIJE iz
EKONOMIJE I MENADŽMENTA

1. Deflacija je:
  - a) Pad vrednosti domaće valute
  - b) Opšti pad nivoa cena**
  - c) Rast vrednosti eura u odnosu na dinar
  - d) Rast vrednosti eura i dolara u odnosu na dinar

2. Hartije od vrednosti su:
  - a) Garancije
  - b) Akcije, obveznice, menice i čekovi**
  - c) Akceptni nalozi
  - d) Akreditivi

3. Akcija je:
  - a) Pravni dokument o udelu vlasnika u kapitalu akcionarskog društva**
  - b) Dokument o ulogu kapitala sa partnerom u poslu
  - c) Pravni dokument po osnovu koga se ostvaruje kamata
  - d) Hartija na osnovu koje se vrši uknjiženje nepokretnosti kod suda

4. Prosečna stopa carinske zaštite na srpske proizvode koji se izvoze u EU je...
  - a) **0%**
  - b) 3%
  - c) 5%
  - d) 10%

5. Koja od navedenih zemalja nije članica CEFTA?
  - a) Srbija
  - b) Moldavija
  - c) Hrvatska
  - d) **Mađarska**

6. Dve komponente ekonomske politike su monetarna politika i...
  - a) Budžetska politika
  - b) Inflatorna politika
  - c) **Fiskalna politika**
  - d) Poreska politika

7. Cena obveznica ne zavisi od...
  - a) Kredibiliteta institucije koja emituje obveznice
  - b) Datuma dospeća
  - c) Nominalne vrednosti obveznice
  - d) **Prosečne cene obveznica na berzi**

8. Evropska unija o prijemu novih članica odlučuje...
  - a) Većinom glasova (1 zemlja – 1 glas)
  - b) Većinom glasova, ponderisanih po broju stanovnika svake zemlje
  - c) Kvalifikovanom većinom
  - d) **Konsenzusom**

9. Šta od navedenog ima najveći uticaj na kupovnu moć građana?
- Stopa inflacije**
  - Visina trgovinskog deficita
  - Bilans plaćanja
  - Deficit budžeta
10. Zašto strane investicije dovode do jačanja dinara u kratkom roku?
- Otvaraju se nova radna mesta
  - Povećavaju se plate
  - Povećava se ponuda strane valute**
  - Izvoz jača domaću valutu
11. Negativna stopa privrednog rasta naziva se...
- Ekspanzija
  - Inflacija
  - Ekonomska kriza
  - Recesija**
12. Koji ekonomski pokazatelj najviše govori o životnom standardu jedne zemlje?
- Visina državnog budžeta
  - Stopa inflacije
  - BDP per capita**
  - Nivo deviznih rezervi
13. Evropska unija nastala je ugovorom potpisanim u...
- Rimu
  - Mastrihtu**
  - Nici
  - Lisabonu
14. Država čiji je neto izvoz negativan ima:
- Pozitivan neto odliv kapitala
  - Negativan neto odliv kapitala**
  - Odliv kapitala ne zavisi od neto izvoza
15. Povećanje carinske stope:
- Smanjuje cenu proizvoda
  - Povećava cenu proizvoda**
  - Ne utiče na cenu proizvoda
16. Ako su investicije u nekoj državi veće od nacionalne štednje, ta država je:
- Neto uvoznik kapitala**
  - Neto izvoznik kapitala
  - Nema promene neto odliva kapitala
17. Kupovina polovnog automobila se računa u GDP-u kao:
- Investicija
  - Potrošnja
  - Neto izvoz
  - Ne računa se u GDP**

18. Povećanje nezaposlenosti utiče na:
- a) **Smanjenje javnih prihoda i povećanje javnih rashoda**
  - b) Povećanje javnih prihoda i povećanje javnih rashoda
  - c) Ne utiče na budžetski bilans
  - d) Smanjenje javnih prihoda i smanjenje javnih rashoda
19. Cilj sprovođenja javnih radova je
- a) Smanjenje zaposlenosti
  - b) Povećanje nezaposlenosti
  - c) **Povećanje zaposlenosti**
  - d) Nema uticaj na tržište rada
20. Obveznica je:
- a) Dokument o ulogu kapitala sa partnerom u poslu
  - b) Pravni dokument po osnovu koga se ostvaruje dividenda
  - c) **Pravni dokument o kamatonosnom dugu njegovog emitenta**
  - d) Hartija na osnovu koje se vrši uknjiženje nepokretnosti kod suda
21. Faktori proizvodnje su:
- a) Svi zaposleni
  - b) Oprema i mašine
  - c) Krediti
  - d) **Rad, kapital i zemlja**
22. Monopol je situacija kada na tržištu postoji:
- a) Samo jedan kupac
  - b) **Samo jedan proizvođač**
  - c) Po jedan kupac i prodavac
  - d) Dva jaka proizvođača
23. Apresijacija je:
- a) **Rast vrednosti domaće valute u odnosu na strane valute**
  - b) Rast vrednosti domaće valute iznad kamatnih stopa
  - c) Opšti rast cena na domaćem tržištu
  - d) Brži rast cena na domaćem tržištu u odnosu na svetske cene
24. Berza je:
- a) Mesto za razvoj špekulacija
  - b) Mesto na kome se uspostavlja dogovor proizvođača
  - c) **Tržište na kome se kupuju i prodaju hartije od vrednosti**
  - d) Mesto dogovaranja potrošača
25. Budžetski deficit je:
- a) Manjak rashoda u budžetu u odnosu na prihode
  - b) **Manjak prihoda u odnosu na rashode budžeta**
  - c) Manjak rashoda u budžetu
  - d) Višak poreskih prihoda

26. Bruto domaći proizvod (GDP) je:
- a) Zbir prihoda svih proizvođača u zemlji
  - b) Vrednost domaće proizvodnje
  - c) Vrednost domaće proizvodnje i zaliha
  - d) Ukupan dohodak u nekoj privredi ostvaren na domaćem tržištu**
27. Bruto nacionalni proizvod (GNP) je:
- a) Zbir prihoda svih proizvođača u zemlji
  - b) Vrednost nacionalne proizvodnje
  - c) Vrednost nacionalne proizvodnje i zaliha
  - d) Ukupan dohodak svih građana jedne zemlje, uključujući i one dohotke ostvarene u inostranstvu**
28. Hiperinflacija je:
- a) Vrlo visoka inflacija
  - b) Mesečna stopa inflacije iznad 50%**
  - c) Visok mesečni rast cena
  - d) Mega inflacija uvećana za 50%
29. Investicije su:
- a) Ulaganja u potrošnju
  - b) Ulaganja u standard građana
  - c) Ulaganja u dobra koja se pridodaju fondovima kapitala preduzeća**
  - d) Izgradnja društvenokorisnih objekata za povećanje standarda građana
30. Makroekonomija je:
- a) Analiza privrede u celini**
  - b) Analiza privrednih kretanja
  - c) Analiza makro kretanja
  - d) Analiza poslovanja regiona
31. Mikroekonomija je:
- a) Analiza privrednih kretanja
  - b) Analiza parcijalne ravnoteže na tržištu**
  - c) Analiza kretanja u granama i regionima privrede
  - d) Analiza poslovanja regiona
32. Monetarna politika je:
- a) Kreditna politika banaka
  - b) Pravo na upravljanje kapitalom
  - c) Politika centralne banke u sferi regulisanja kamatne stope i ponude novca**
  - d) Formiranje poreza i taksi
33. Nominalna veličina:
- a) Stvarna veličina
  - b) Veličina iskazana u devizama
  - c) Veličina iskazana u tekućim dinarima bez prilagođavanja za inflaciju**
  - d) Veličina umanjena za rast kursa

34. Realna veličina je:
- a) Nominalna veličina
  - b) Veličina iskazana u devizama
  - c) Veličina iskazana u konstantnim dinarima prilagođena za inflaciju**
  - d) Veličina umanjena za rast kursa
35. Profit je:
- a) Dobit koju ostvaruje firma**
  - b) Prihod od prodaje robe
  - c) Prihod firme umanjen za plaćene poreze i kamate
  - d) Prihod firme umanjen za plaćene kamate
36. Svetska kamatna stopa je:
- a) Kamatna stopa koja preovlađuje u SAD
  - b) Kamatna stopa koja preovlađuje u EU
  - c) Kamatna stopa koja preovlađuje u SAD i EU
  - d) Kamatna stopa koja preovlađuje na svetskom tržištu kapitala**
37. Stagflacija je:
- a) Istovremena pojava privredne stagnacije i stabilnih cena
  - b) Istovremena pojava privredne stagnacije i rasta cena, tj. inflacije**
  - c) Istovremena pojava privredne stagnacije i pada cena
  - d) Istovremena pojava privrednog rasta i rasta cena, tj. Inflacije
38. Siva ekonomija je:
- a) Privredna aktivnost na koju nije plaćen porez**
  - b) Šverc akcizne robe
  - c) Trgovina drogom i oružjem
  - d) Zakonom zabranjena privredna aktivnost
39. Bivše jugoslovenske republike koje su uvele evro su:
- a) Srbija i Hrvatska
  - b) Slovenija i Hrvatska
  - c) Crna Gora i Bosna i Hercegovina
  - d) Slovenija i Crna Gora**
40. Ukoliko država vodi politiku budžetskog deficita, vrednost javnog duga se:
- a) Smanjuje
  - b) Povećava**
  - c) Ne može se utvrditi korelacija
  - d) Ne menja
41. Svetska ekonomska kriza u 2008/9 utiče na:
- a) Povećanje priliva kapitala u zemlje u tranziciji
  - b) Smanjenje priliva kapitala u zemlje u tranziciji**
  - c) Ne utiče na priliv kapitala u zemljama u tranziciji
  - d) Ima uticaja na mali broj zemalja u tranziciji

42. Smanjenje kamatne stope utiče na povećanje:
- a) **Investicija**
  - b) Nivoa javnog duga
  - c) Javne potrošnje
  - d) Deviznog kursa
43. U kojoj bivšoj jugoslovenskoj republici je uveden valutni odbor:
- a) Crna Gora
  - b) Srbija
  - c) Makedonija
  - d) **Bosna i Hercegovina**
44. Doznake iz inostranstva pozitivno utiču na:
- a) Budžetski bilans
  - b) Javni dug
  - c) Spoljnotrgovinski bilans
  - d) **Platni bilans**
45. Apresijacija valute stimuliše:
- a) **Uvoz**
  - b) Izvoz
  - c) Investicije
  - d) Javnu potrošnju
46. Inflacija je:
- a) Pad vrednosti domaće valute
  - b) **Rast opšteg nivoa cena**
  - c) Rast vrednosti eura u odnosu na dinar
  - d) Rast vrednosti eura i dolara u odnosu na dinar
47. Depresijacija dinara je:
- a) Rast vrednosti domaće valute
  - b) **Pad vrednosti dinara u odnosu na druge valute**
  - c) Pad vrednosti eura u odnosu na dinar
  - d) Pad vrednosti eura i dolara u odnosu na dinar
48. Devalvacija je:
- a) Rast vrednosti domaće valute
  - b) **Pad vrednosti nacionalne valute u sistemu fiksnih deviznih kurseva**
  - c) Rast vrednosti eura na svetskim tržištima
  - d) Pad vrednosti eura i dolara u odnosu na dinar
49. Kamata je:
- a) Najvažniji faktor proizvodnje
  - b) **Cena kapitala**
  - c) Cena zemlje
  - d) Provizija banke

50. Povećanje transfernih sredstava se računa kao povećanje GDP-a:
- a) Zavisí od vrste transfernih sredstava
  - b) **Ne računa se**
  - c) Računa se
  - d) Nije moguće utvrditi korelaciju
51. U Srbiji je u periodu 2001- 2008, privredni rast bio:
- a) **Pozitivan**
  - b) Negativan
  - c) Nije se menjao
  - d) U određenom periodu pozitivan, a u određenom periodu negativan
52. Povećanje cene domaćeg proizvoda ga u odnosu na uvozne proizvode čini:
- a) Konkurentnijim
  - b) **Manje konkurentnim**
  - c) Nema uticaja na konkurentnost proizvoda
  - d) Povećava tražnju za datim proizvodom
53. Na koju zajedničku politiku se troši najviše novca iz budžeta EU?
- a) Istraživanje i razvoj
  - b) Obrazovanje
  - c) **Poljoprivreda**
  - d) Zaštita životne sredine
54. Koliko država članica danas ima Evropska unija?
- a) 25
  - b) **27**
  - c) 29
  - d) 31
55. Članice Šengenskog sporazuma su:
- a) Sve članice EU
  - b) Neke članice EU
  - c) Sve članice EU i neke zemlje koje nisu članice EU
  - d) **Neke članice EU i neke zemlje koje nisu članice EU**
56. Koliko stanovnika ima evropsko zajedničko tržište?
- a) 250 miliona
  - b) 300 miliona
  - c) **500 miliona**
  - d) 800 miliona
57. Koji je najviši stepen saradnje koji je Srbija dostigla sa Evropskom unijom?
- a) Studija izvodljivosti
  - b) **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju**
  - c) Zemlja kandidat
  - d) Potpisan Sporazum o pristupanju

58. Lisabonska strategija govori o:
- a) Novom Ustavu EU
  - b) **Konkurentnosti EU**
  - c) Reformi obrazovanja
  - d) Informacionim tehnologijama
59. Koji od navedenih berzanskih indeksa meri kretanja cena akcija na Beogradskoj berzi?
- a) DOW JONES
  - b) HANG SENG
  - c) **BELEX**
  - d) FTSE
60. Glavni grad Evropske unije je...
- a) Pariz
  - b) Strazbur
  - c) Luksemburg
  - d) **Brisel**
61. Ako tražnja za jednim proizvodom opada, a ponuda ostaje ista, cena...
- a) **Pada**
  - b) Raste
  - c) Ostaje ista, jer samo promena u ponudi određuje cenu
  - d) Ostaje ista, jer se cena određuje planski
62. U Srbiji monetarnu politiku vodi...
- a) Vlada
  - b) Ministarstvo finansija
  - c) **Narodna banka**
  - d) Monetarni odbor
63. Otvorena privreda:
- a) Privreda koja saraduje samo sa susedima
  - b) Privreda koja saraduje samo sa svojim kontinentom
  - c) **Privreda koja je uključena u međunarodnu trgovinu**
  - d) Privreda čiji je uvoz manji od izvoza
64. Osnovne funkcije novca su:
- a) Služi kao sredstvo zarade i pravljenja profita
  - b) **Služi kao sredstvo razmene, obračunska jedinica i sredstvo štednje**
  - c) Kreiranje štednje
  - d) Obezbeđivanje likvidnosti
65. Pasivna ili depozitna kamata je:
- a) Prihod od prodaje kapitala na berzi
  - b) **Kamata koju deponenti dobijaju na novac uložen u banku**
  - c) Prihod firme od kapitala
  - d) Izdatak koji štediša ima pri ulaganju novca

66. Aktivna ili kreditna kamata je:
- a) Prihod od prodaje obveznica
  - b) Prihod firme na pozajmljeni kapital
  - c) Rashod banke na pozajmljeni kapital
  - d) Kamata koju zajmoprimci plaćaju za korišćenje zajma**
67. Konvertibilnost valute je:
- a) Mogućnost njene zamene za stranu valutu po zvaničnom kursu bez ograničenja**
  - b) Devizni prihod od prodane robe
  - c) Devizni prihod firme umanjen za vrednost uvoza
  - d) Mogućnost slobodne kupovine strane valute bez obzira na primenjeni kurs
68. Privatizacija je:
- a) Politički proces dolaženja do novih vlasnika
  - b) Proces oduzimanja nezakonito stečene imovine
  - c) Proces jačanja državnih preduzeća
  - d) Proces pretvaranja državnih i društvenih firmi u privatne radi povećanja njihove efikasnosti**
69. Evropska centralna banka (ECB) je:
- a) Centralna banka zemalja koje su uvele evro**
  - b) Centralna banka EU
  - c) Centralna banka svih evropskih zemalja
  - d) Monetarni suveren zapadne Evrope
70. Međunarodni monetarni fond (IMF) je:
- a) Finansijski policajac u svetu
  - b) Banka za finansiranje međunarodnih projekata
  - c) Institucija za jačanje domaće valute
  - d) Institucija koja nadzire međunarodni monetarni sistem**
71. Svetska trgovinska organizacija (WTO) je:
- a) Međunarodna organizacija za promociju slobodne trgovine**
  - b) Institucija koja prati međunarodnu statistiku uvoza i izvoza
  - c) Institucija za usaglašavanje zaštite domaće proizvodnje
  - d) Institucija međunarodne koordinacije tokova roba
72. Svetska banka (WB) je:
- a) Najveća banka u svetu
  - b) Glavni koordinator obnove ratovima zahvaćenih zemalja
  - c) Institucija koja svojim kreditima i savetima pomaže razvoj nedovoljno razvijenih zemalja**
  - d) Glavni kreditor srpskog oporavka
73. Tržišna privreda je privreda u kojoj:
- a) Država reguliše cene
  - b) Se cene slobodno formiraju na tržištu**
  - c) Su cene iskazane u stranim valutama
  - d) Postoji neposredna pogodba o razmeni robe za robu

74. Tranzicija je proces:
- a) **Pretvaranja bivših socijalističkih privreda u tržišne privrede**
  - b) Izgradnje nacionalnih privreda
  - c) Daljeg razvoja socijalističkih privreda
  - d) Uspostavljanje kontrole nad preduzetnicima
75. Najveći trgovinski partner Srbije je:
- a) **EU**
  - b) Savez Rusije i Belorusije
  - c) SAD
  - d) Japan
76. Grupa čiji članovi rade na određenom zajedničkom cilju naziva se tim.
- a. **Tačno**
  - b. Netačno
76. Menadžer je neko ko radi sa i preko drugih ljudi koordinirajući njihov rad i aktivnosti kako bi postigao organizacione ciljeve.
- a. **Tačno**
  - b. Netačno
77. Liderstvo podrazumeva uticanje na ljude da se kreću ka određenom cilju ili urade ono što je planirano u organizaciji
- a. **Tačno**
  - b. Netačno
78. Strategijski menadžment se ne razlikuje od operativnog menadžmenta
- a. Tačno
  - b. **Netačno**
79. Efikasnost podrazumeva „Obavljanje posla na pravi način“
- a. **Tačno**
  - b. Netačno
80. Ako organizacija „Radi prave stvari“ to znači da je:
- a. Efikasna
  - b. **Efektivna**
  - c. Produktivna
81. Prenosjenje ovlašćenja i moći sa menadžera na zaposlene zove se delegiranje autoriteta
- a. **Tačno**
  - b. Netačno

82. Poznati autor D. Goleman govori o tome kako na lidere i menadžere utiče:
- Obrazovanje
  - Emocionalna inteligencija**
  - Profit
83. Planiranje i donošenje odluka je sastavni deo menadžmenta
- Tačno**
  - Netačno
84. Razbijanje posla na manje delove i zadatke zove se:
- Autoritet
  - Podela rada**
  - Menadžment
85. Industrijska revolucija u Velikoj Britaniji vezuje se za:
- XX vek
  - XIX vek
  - XVIII vek**
86. Sistemi koji su dinamični, utiču jedni na druge i okrenuti su ka okruženju, su:
- Zatvoreni
  - Otvoreni**
  - Ciklični
87. Način poslovanja koji se odvija preko Interneta zove se:
- E- biznis**
  - E-menadžment
  - E- net
88. Kultura, ekonomija, politika, tehnologija, delovi su:
- Opšteg okruženja organizacija**
  - Specifičnog okruženja organizacija
  - Internog okruženja organizacija
89. U okviru **4P** marketing miksa "Place" označava:
- Proizvod
  - Promociju
  - Kanale distribucije**
90. Jezik, simboli i rituali spadaju u obeležja kulture.
- Tačno**
  - Netačno

91. Jedinstvena evropska valuta koja se koristi unutar članica Evropske unije označava se:
- a. \$
  - b. €**
  - c. £
92. Oznaka za Svetsku Trgovinsku Organizaciju je:
- a. EU
  - b. NAFTA
  - c. WTO**
93. Vrednosti i stavovi zajednički za pojedince na nivou jedne zemlje koji formiraju njihova ponašanja i stavove, predstavljaju nacionalnu kulturu.
- a. Tačno**
  - b. Netačno
94. Stepen do kojeg ljudi žele da deluju kao pojedinci naziva se:
- a. Kolektivizam
  - b. Individualizam**
  - c. Kulturalizam
95. Kada organizacija razvija svest o zaštiti sredine i brine o svojim zaposlenima, kažemo da je:
- a. Aktivno odgovorna
  - b. Društveno odgovorna**
  - c. Društveno aktivna
96. Ponuda i tražnja su važni elementi:
- a. Resursa
  - b. Organizacije
  - c. Tržišta**
97. Pravila i principe koji definišu pravilno i ispravno ponašanje zovemo:
- a. Moral
  - b. Etika**
  - c. Kultura
98. Multikulturalizam je sastavni deo savremenog svetskog poslovanja.
- a. Tačno**
  - b. Netačno

99. Izbor od dve ili više opcija u menadžmentu zovemo:

- a. Problem
- b. Rešenje
- c. **Odluka**

100. Menadžersko odlučivanje na osnovu sposobnosti rasudjivanja, osećanja i iskustva, je:

- a. Racionalno
- b. **Intuitivno**
- c. Rizično

101. Željeni ishodi za pojedinca, grupu, ili organizaciju, nazivaju se:

- a. **Ciljevi**
- b. Odluke
- c. Planovi

102. Interpersonalna komunikacija je komunikacija koja se odvija između dve ili više osoba

- a. **Tačno**
- b. Netačno

103. McGregorova teorija X i Y spada u teorije:

- a. Liderstva
- b. **Motivacije**
- c. Kulture

104. Stepen do kojeg pojedinac sebe poštuje ili ne, naziva se:

- a. Stepen kontrole
- b. Stav
- c. **Samopoštovanje**

105. Prestiž, poziciju ili rang u grupi označava:

- a. Moć
- b. **Status**
- c. Poverenje

106. Isticanje u grupi je rezultat potrebe za:

- a. Posedovanjem moći
- b. **Uspehom**
- c. Udruživanjem

107. Serija međunarodnih standarda kvaliteta je:

- a. IOS 9000
- b. ISO 9000**
- c. SSI 9000

108. Mejl, faks, govorna pošta i video konferencije su neki od oblika savremene komunikacije:

- a. Netačno
- b. Tačno**

109. Obaveza da se izvrši preuzeta obaveza je:

- a. Odluka
- b. Odgovornost**
- c. Kontrola

110. Tačka u kojoj se ukupnim prihodima pokrivaju ukupni troškovi, zove se:

- a. Troškovna
- b. Prelomna**
- c. Prihodna